

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ

студентка гр. Ф-92 Карпенко І.В.

Ліквідність є важливою складовою діяльності кожного банку, яка потребує аналізу, вивчення та ефективного управління. Через нестабільну економічну ситуацію, посилення конкуренції, комерційні банки все більше уваги приділяють управлінню ліквідності.

Банківська ліквідність відіграє життєво важливу роль як у діяльності окремого банку, так і у фінансовій системі держави. Неліквідний банк не може виконувати свої функції і проводити операції з обслуговування клієнтів, його рейтинг знижується, що значно ускладнює запозичення коштів із зовнішніх джерел, банк втрачає потенційний прибуток. Тому вирішення проблем ліквідності повинно мати найвищий пріоритет у роботі банку, а моніторинг ліквідності та вживання відповідних заходів щодо підтримання достатнього рівня ліквідності є неодмінною умовою самозбереження та виживання кожного банку. [4]

Ліквідність банку – це спроможність відповідати за своїми зобов'язаннями при мінімумі витрат, тобто своєчасно і без збитків погашати борги. Ліквідність банку лежить в основі його платоспроможності.

Повна характеристика ліквідності передбачає збалансованість між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямків використання коштів.[1]

Традиційно науковці виділяють внутрішньої та зовнішньої методи оцінки ліквідності. До методів внутрішньої оцінки ліквідності належать: коефіцієнтний аналіз ліквідності балансу та аналіз грошових потоків. До методів зовнішньої оцінки ліквідності належать: оцінка зміни характеристики платоспроможності банку та оцінка величини чистого вибуття зобов'язань банку. [2]

Найбільш доступною і поширеною є оцінка ліквідності на основі коефіцієнтів. Суть даного методу полягає в розрахунку низки коефіцієнтів, що характеризують ліквідність балансу, стабільність зобов'язань банку і потреби банку в додаткових ліквідних коштах, що дає змогу не лише оцінити рівень ліквідності на даний проміжок часу, а й допомогти у розробці управлінських рішень виходячи з отриманих розрахункових показників.

У процесі аналізу балансу банку на предмет рівня ліквідності можуть бути виявлені відхилення у бік як зниження мінімально припустимих значень, так і їх істотного перевищення. У першому випадку банки повинні привести показники ліквідності і відповідність із нормативними значеннями, проте варто мати на увазі, що це може призвести до зменшення дохідності. У

випадку значного перевищення – ефективність діяльності менеджменту банку оцінюється як низька, оскільки не використані всі можливості для максимізації прибутку.

Аналіз банківської діяльності свідчить, що банки одержують більше прибутку, коли функціонують на межі мінімально допустимих значень нормативів ліквідності, тобто максимально використовують надані їм можливості щодо залучення коштів.[3]

Отже, головною метою управління ліквідністю банку має бути забезпечення необхідного рівня ліквідності (при обов'язковому дотриманні встановлених НБУ та обумовленим самим банком нормативів) за одночасного зростання прибутку. Для стабільної діяльності банку необхідний стратегічний погляд керівництва на управління, зважена політика прийняття рішень та результативна діяльність менеджменту банку.

Для підвищення рівня ліквідності банку можна надати рекомендації:

- поліпшення організаційної структури банку (розвиток менеджменту);
- визначення потреби в ліквідних коштах хоча б на короткострокову перспективу;
- розробити грамотну політику управління активами і пасивами;
- розробка ефективної стратегії діяльності, що допоможе банку підтримувати достатній рівень ліквідності для здійснення своєї діяльності та не втратити довіру клієнтів у майбутньому. [4]

Запорукою успіху будь-якого банку є ефективне управління ліквідністю.

Науковий керівник: ст. викладач Костель Н.В.

1. [Клюско, Л.А.](#) Забезпечення фінансової стабільності банків в умовах фінансової кризи [Текст] / [Л.А. Клюско](#) // Актуальні Проблеми Економіки : журнал. – 2009. – №10. – С.97-106.
2. Стельмах В.С. Ліквідність банку: окремі аспекти управління та світовий досвід регулювання і нагляду / В.С. Стельмах, В.І. Міщенко, В.В. Крилова та ін.: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 11 - К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. - 220 с.
3. Крилова Т. Складові процесу управління ліквідністю банку / Крилова Т., Набок Р. // Вісник НБУ. – 2008. – № 6. – С. 27.
4. Фатюха В. Удосконалення методів управління ліквідністю комерційного банку / В. Фатюха, О. Самченко // Економічний аналіз. – 2011. – Вип. 8. – Ч. 1. –С. 413-415.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 294-295.